ကြိုးတန်းပေါ်က မြန်မာနိုင်ငံ

အမေရိကန်-တရုတ် မဟာဗျူဟာပြိုင်ဆိုင်မှု၊ ပြောင်းလဲနေသော ကမ္ဘာ့အင်အားချိန်ခွင်လျှာနှင့် မြန်မာ့အချုပ်အခြာအာဏာ ဆုံးဖြတ်ပိုင်ခွင့်အပေါ် သုံးသပ်ချက် (AN ANALYSIS OF US-CHINA STRATEGIC COMPETITION, THE SHIFTING GLOBAL BALANCE OF POWER, AND MYANMAR'S SOVEREIGN SELF-DETERMINATION)

Htet
Youth Trans Writer, Political Science & Philosophy Researcher, And Gender Justice Activist

Yangon | Myanmar

စာတမ်းအကျဉ်းချုပ် (Abstract)

ဤဆောင်းပါးသည် ပြောင်းလဲနေသော ကမ္ဘာ့ပထဝီနိုင်ငံရေး အခင်းအကျင်းနှင့် အင်အားကြီးနိုင်ငံများ၏ အကျိုးစီးပွားအားပြိုင်မှုများအကြား ရောက်ရှိနေသည့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပကတိအခြေအနေကို "ကြိုးတန်းပေါ်က မြန်မာနိုင်ငံ" အဖြစ် တင်စား၍ ဆန်းစစ်သုံးသပ်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ ၂၀၂၆ ခုနှစ် အမေရိကန် ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲအလွန် ထရမ့်အစိုးရ၏ အမျိုးသားအကျိုးစီးပွားနှင့် သယံဇာတဦးစားပေး နိုင်ငံခြားရေးမူဝါဒ (Delivorias & Kuljanic, 2026)၊ တရုတ်နိုင်ငံ၏ ၁၅ ကြိမ်မြောက် ငါးနှစ်စီမံကိန်း (၂၀၂၆–၂၀၃၀) (Congressional Research Service, 2026) အရ နည်းပညာနှင့် ထောက်ပံ့ရေးကွင်းဆက် တည်ဆောက်မှုအပေါ် အခြေခံသည့် မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ မဟာဗျူဟာအကျိုးစီးပွားများ၊ ထိုင်ဝမ်အရေးတင်းမာမှုနှင့် ယူကရိန်း-ရုရှားစစ်ပွဲကြောင့် ပြောင်းလဲလာသော ဥရောပနှင့် NATO ၏ လုံခြုံရေးအခင်းအကျင်းတို့ကို ချိတ်ဆက်ဖော်ပြထားသည်။ ထို့ပြင် အမေရိကန်နှင့် တရုတ်တို့၏ ဝင်ရောက်ပတ်သက်မှုများမှတစ်ဆင့် မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သည့် အနာဂတ်အခြေအနေ သုံးရပ်ကို ခန့်မှန်းသုံးသပ်ထားပြီး မြန်မာ့အနာဂတ်ကို အင်အားကြီးနိုင်ငံများ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်နှင့် အကျိုးစီးပွားအောက်တွင် ပုံအပ်ထားခြင်းထက် ပြည်သူများ၏ နိုင်ငံရေးဆန္ဒ၊ ကိုယ်ပိုင်မဟာဗျူဟာနှင့် စစ်မှန်သော အချုပ်အခြာအာဏာကို ခိုင်မာစွာ ထိန်းသိမ်းရပ်တည်နိုင်ရေးသည်သာ အဓိကကျကြောင်း အလေးပေးတင်ပြထားပါသည်။

This article analyzes the current reality of Myanmar—situated amidst a shifting global geopolitical landscape and the competing interests of major powers—by characterizing the country as "walking a tightrope." It examines several interconnected factors: the foreign policy of a potential Trump administration following the 2026 U.S. midterm elections, which prioritizes national interests and resource-driven agendas; China’s strategic interests in Myanmar—rooted in technology and supply chain development—as outlined in its 15th Five-Year Plan (2026–2030); and the evolving security landscape in Europe and within NATO, influenced by tensions surrounding Taiwan and the Russia-Ukraine war. Furthermore, the article forecasts three potential future scenarios for Myanmar resulting from the involvement of the United States and China. It argues that rather than leaving Myanmar’s future to be determined by the decisions and interests of major powers, it should instead be shaped by the political will of its own people. It is emphasized that the primary necessity is to firmly uphold one’s own strategy and genuine sovereignty.

အင်အားကြီးနိုင်ငံများ၏ ပထဝီနိုင်ငံရေးအားပြိုင်မှုနှင့် မြန်မာ့အနာဂတ်

Great Power Geopolitical Rivalry and Myanmar's Future

မြန်မာ့အရေးက အမေရိကန်ကြောင့် ကောင်းလား ဆိုးလား ဘာဖြစ်မလဲဆိုရင် ခုကတော့ ဘယ်လိုဖြစ်နေလဲဆိုရင် ကြိုးတန်းပေါ် ရပ်နေသလိုဖြစ်နေတယ်၊ ဘယ်ဘက်ကို ကျရင် ဖော့တုံးကြီးရှိတယ်၊ တစ်ဖက်ကိုကျရင် ချောက်နက်ကြီးရှိတယ်။

ပြဿနာက ဘယ်ဘက်က ဖော့တုံးရှိတာလဲ၊ ဘယ်ဖက်က ချောက်နက်ကြီးရှိသလဲဆိုတာကို မြူခိုးတွေကြောင့် ကြိုးတန်းပေါ်က လူတွေက မမြင်ရဘူး။

အဲဒီလိုအခြေအနေမျိုးမှာ အန္တရာယ်အရှိဆုံးအရာက ကိုယ်ရွေးချယ်လိုက်တဲ့ဘက်က ကိုယ့်ကိုကယ်တင်ပေးနိုင်မယ်လို့ ယုံကြည်ထားမိခြင်းပဲ။ နိုင်ငံတကာနိုင်ငံရေးမှာ မိတ်ဆွေဆိုတာထက် အကျိုးစီးပွားဆိုတာက ပိုပြီးအရေးကြီးတယ်။ အမေရိကန်က မြန်မာနိုင်ငံအပေါ် စိတ်ဝင်စားလာတယ်ဆိုတာ မြန်မာပြည်သူတွေရဲ့ ဒီမိုကရေစီအရေးကို အမှန်တကယ်စာနာလို့လား၊ ဒါမှမဟုတ် တရုတ်ရဲ့ ဒေသတွင်းဩဇာလွှမ်းမိုးမှုကို လျှော့ချချင်လို့လား၊ ရှားပါးမြေသတ္တုအရင်းအမြစ်တွေနဲ့ စီးပွားရေးအကျိုးစီးပွားတွေကြောင့်လားဆိုတာကို ခွဲခြားကြည့်ဖို့ လိုတယ်။

အထူးသဖြင့် ထရမ့်ရဲ့ နိုင်ငံခြားရေးမူဝါဒကို ကြည့်မယ်ဆိုရင် ဒီမိုကရေစီတန်ဖိုးထားမှုထက် အမေရိကန်ရဲ့ အမျိုးသားအကျိုးစီးပွား၊ စီးပွားရေးအကျိုးအမြတ်နဲ့ မဟာဗျူဟာမြောက် အသာစီးရရှိရေးကို ပိုဦးစားပေးတတ်တဲ့ သဘောထားကို တွေ့ရတယ်။ ဒါကြောင့် ကျန်ရှိနေတဲ့ သမ္မတသက်တမ်းနှစ်နှစ်အတွင်းမှာလည်း မြန်မာ့အရေးကို ဒီမိုကရေစီပြန်လည်တည်ဆောက်ရေးဆိုတဲ့ ရှုထောင့်တစ်ခုတည်းကနေ ချဉ်းကပ်မယ်လို့ မယူဆသင့်ဘူး။

၁။ အမေရိကန်နိုင်ငံရေးနှင့် ထရမ့်အစိုးရ၏ နောက်ထပ်နှစ်နှစ်

အရင်ဆုံး အမေရိကန်နိုင်ငံရေးကို ပြန်ကြည့်ကြည့်ရအောင်။ ၂၀၂၆ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာ ၃ ရက်မှာ ကျင်းပခဲ့တဲ့ ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ ရလဒ်တွေဟာ ထရမ့်အစိုးရအတွက် ပြည်တွင်းနိုင်ငံရေးအရ အရေးပါတဲ့ အပြောင်းအလဲတစ်ခု ဖြစ်လာနိုင်တယ် (Council on Foreign Relations, 2026)။ လူနေမှုစရိတ်၊ စွမ်းအင်ဈေးနှုန်းနဲ့ နိုင်ငံခြားရေးမူဝါဒတွေအပေါ် ပြည်သူတွေရဲ့

သဘောထားတွေဟာလည်း အစိုးရရဲ့ နိုင်ငံရေးအခြေအနေကို သက်ရောက်စေတဲ့ အချက်တွေဖြစ်တယ်။

ဒါပေမဲ့ လွတ်တော်မှာ အာဏာချိန်ခွင်လျှာ ပြောင်းလဲသွားတာနဲ့ ထရမ့်ရဲ့ နိုင်ငံခြားရေးမူဝါဒတွေကို ချက်ချင်းရပ်တန့်နိုင်မှာ မဟုတ်ဘူး။ အမေရိကန်သမ္မတမှာ နိုင်ငံခြားရေးနဲ့ စစ်ရေးဆိုင်ရာ ဆုံးဖြတ်ချက်တွေ ချမှတ်နိုင်တဲ့ အာဏာအတော်များများ ရှိနေသေးတယ်။ ဒါကြောင့် လာမယ့်နှစ်နှစ်အတွင်း ထရမ့်ဟာ ပြည်တွင်းမှာ လွှတ်တော်ရဲ့ စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးမှု၊ ဥပဒေပြုရေးအတားအဆီးတွေနဲ့ ရင်ဆိုင်ရနိုင်ပေမဲ့ နိုင်ငံတကာမှာတော့ သူ့ရဲ့ မဟာဗျူဟာတွေကို ဆက်လက်အကောင်အထည်ဖော်နိုင်သေးတယ်။ (International Institute for Strategic Studies (2026), 2026) (Council on Foreign Relations, 2026)

ဒီအခြေအနေဟာ အမေရိကန်ရဲ့ မဟာမိတ်နိုင်ငံတွေအတွက်လည်း စဉ်းစားစရာဖြစ်လာတယ်။ အမေရိကန်ပြည်တွင်းမှာ နိုင်ငံရေးအာဏာချိန်ခွင်လျှာ ပြောင်းလဲနေချိန်မှာ သမ္မတက သူ့ရဲ့ နိုင်ငံခြားရေးမူဝါဒကို ပိုမိုတက်ကြွစွာ အသုံးပြုပြီး နိုင်ငံရေးအမွေအနှစ်တစ်ခု ချန်ထားဖို့ ကြိုးစားလာနိုင်တယ်။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီလိုလုပ်ဆောင်မှုတွေဟာ အမေရိကန်ရဲ့ အမျိုးသားအကျိုးစီးပွားကို ဦးစားပေးတဲ့ လုပ်ဆောင်ချက်တွေဖြစ်ပြီး တခြားနိုင်ငံတွေရဲ့ အကျိုးစီးပွားနဲ့ အမြဲတမ်းကိုက်ညီနေမယ်လို့တော့ မဆိုနိုင်ဘူး။

၂။ အမေရိကန်၏ မြန်မာ့အရေးဆိုင်ရာ မူဝါဒ

တကယ်တော့ အခုတောင် အမေရိကန်ရဲ့ မူဝါဒမှာ စဉ်းစားစရာအချက်တွေ ရှိနေပြီ။ ၂၀၂၆ အောက်တိုဘာနဲ့ နိုဝင်ဘာလအတွင်း ထွက်ပေါ်လာတဲ့ သတင်းတွေအရ အမေရိကန်အစိုးရဟာ မြန်မာစစ်တပ်ကျောထောက်နောက်ခံပြု အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့နဲ့ တိုက်ရိုက်ဆွေးနွေးမှုတွေ ပြုလုပ်လာပြီး အွန်လိုင်းငွေလိမ်လုပ်ငန်းတွေ တိုက်ဖျက်ရေး၊ ရှားပါးမြေသတ္တုရင်းမြစ်တွေအပေါ် ဝင်ရောက်ခွင့်ရရှိရေး စတဲ့ကိစ္စတွေကိုပါ စိတ်ဝင်စားလာတယ်။ ဒီအချက်က အမေရိကန်ရဲ့ မြန်မာ့အရေးဆိုင်ရာ မူဝါဒဟာ ဒီမိုကရေစီရေးတစ်ခုတည်းနဲ့ ဆုံးဖြတ်ထားတာမဟုတ်ဘူးဆိုတာကို ပြသနေတယ်။ (Lewis, 2026) (Jabkhiro, Vidalon, & Libert, 2026)

ဒီအချက်ကို အမေရိကန်က မြန်မာစစ်တပ်ကို အပြည့်အဝထောက်ခံလာပြီလို့ တစ်ထစ်ချ ကောက်ချက်ချလို့မရသေးဘူး။ ဒါပေမဲ့ အမေရိကန်ရဲ့ မြန်မာ့အရေးဆိုင်ရာ မူဝါဒဟာ ဒီမိုကရေစီပြန်လည်တည်ဆောက်ရေးတစ်ခုတည်းအပေါ် အခြေခံထားတာမဟုတ်ဘဲ လုံခြုံရေး၊ စီးပွားရေးနဲ့ ပထဝီနိုင်ငံရေးအကျိုးစီးပွားတွေပါ ပါဝင်လာတယ်ဆိုတာကိုတော့ သတိပြုဖို့လိုတယ်။ (U.S. Mission to Burma, 2026, August)

ဒီလိုအခြေအနေမှာ တော်လှန်ရေးအင်အားစုတွေအတွက်လည်း နိုင်ငံတကာဆက်ဆံရေးဟာ ပိုမိုရှုပ်ထွေးလာနိုင်တယ်။ အမေရိကန်က မြန်မာနိုင်ငံမှာ ငြိမ်းချမ်းရေးရရှိဖို့ ကြိုးစားတယ်ဆိုပေမဲ့

အဲဒီငြိမ်းချမ်းရေးဆိုတာ ဘယ်လိုနိုင်ငံရေးအခြေခံပေါ်မှာ တည်ဆောက်မလဲဆိုတာက အဓိကကျတယ်။

စစ်ရေးပဋိပက္ခကို ရပ်တန့်နိုင်ရုံနဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေးရပြီလို့ သတ်မှတ်လို့မရဘူး။ ပြည်သူတွေရဲ့ နိုင်ငံရေးဆန္ဒ၊ ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီစနစ်၊ တိုင်းရင်းသားတွေရဲ့ ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းခွင့်နဲ့ တရားမျှတမှုတွေ မပါဝင်ဘူးဆိုရင် အဲဒီငြိမ်းချမ်းရေးဟာ ပဋိပက္ခကို ယာယီရပ်တန့်ထားခြင်းသာ ဖြစ်သွားနိုင်တယ်။

၃။ တရုတ်နိုင်ငံရေးနှင့် မြန်မာနိုင်ငံအပေါ် မဟာဗျူဟာမြောက် အကျိုးစီးပွား

တစ်ဖက်မှာလည်း တရုတ်နိုင်ငံကို ကြည့်ရမယ်။ တရုတ်ဟာ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံဖြစ်သလို နယ်စပ်ကုန်သွယ်ရေး၊ စွမ်းအင်၊ အခြေခံအဆောက်အအုံနဲ့ အိန္ဒိယသမုဒ္ဒရာထွက်ပေါက်ဆိုင်ရာ မဟာဗျူဟာအကျိုးစီးပွားတွေ ရှိနေတဲ့နိုင်ငံဖြစ်တယ်။

တရုတ်ဟာ လက်ရှိမှာ အမေရိကန်နဲ့ စီးပွားရေး၊ နည်းပညာ၊ ကုန်သွယ်ရေးနဲ့ စစ်ရေးဆိုင်ရာ ပြိုင်ဆိုင်မှုတွေကို ရင်ဆိုင်နေရတယ်။ သမ္မတ ရှီကျင့်ဖျင်ရဲ့ ဦးဆောင်မှုအောက်မှာ တရုတ်က နိုင်ငံရဲ့ စီးပွားရေးတိုးတက်မှုကို ထိန်းသိမ်းဖို့ ကြိုးစားနေသလို နည်းပညာပိုင်းမှာလည်း အမေရိကန်နဲ့ အနောက်နိုင်ငံတွေအပေါ် မှီခိုမှုလျော့ချဖို့ ကြိုးစားနေတယ်။

အထူးသဖြင့် ၂၀၂၆–၂၀၃၀ အတွက် ၁၅ ကြိမ်မြောက် ငါးနှစ်စီမံကိန်းမှာ နည်းပညာကို ကိုယ်တိုင်ထုတ်လုပ်နိုင်စွမ်း၊ Semiconductor၊ AI၊ စက်မှုလုပ်ငန်းအဆင့်မြင့်နည်းပညာ၊ စွမ်းအင်လုံခြုံရေးနဲ့ မဟာဗျူဟာမြောက် သယံဇာတအရင်းအမြစ်တွေကို အလေးပေးထားတယ်။ ဒါဟာ တရုတ်အနေနဲ့ ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးမှာ အခြားနိုင်ငံတွေအပေါ် မှီခိုမှုလျော့ချပြီး ကိုယ်ပိုင်နည်းပညာနဲ့ ထောက်ပံ့ရေးကွင်းဆက်တွေကို တည်ဆောက်လိုတဲ့ ရည်မှန်းချက်ကို ဖော်ပြနေတယ်။ (Congressional Research Service, 2026)

ဒီအချက်တွေက မြန်မာနိုင်ငံနဲ့ ဘယ်လိုဆက်စပ်နေလဲဆိုရင် မြန်မာနိုင်ငံဟာ တရုတ်အတွက် ပထဝီနိုင်ငံရေးအရ အရေးပါတဲ့ နေရာတစ်ခုဖြစ်နေတာပဲ။ အိန္ဒိယသမုဒ္ဒရာကို တိုက်ရိုက်ဝင်ရောက်နိုင်ရေး၊ ရေနံနဲ့ သဘာဝဓာတ်ငွေ့ပိုက်လိုင်းတွေ၊ နယ်စပ်ကုန်သွယ်ရေး၊ ရှားပါးမြေသတ္တုနဲ့ Belt and Road Initiative စီမံကိန်းတွေဟာ တရုတ်ရဲ့ ရေရှည်အကျိုးစီးပွားတွေနဲ့ ဆက်စပ်နေတယ်။

အမေရိကန်က မြန်မာ့အရေးမှာ ပိုမိုတက်ကြွလာတာကို တရုတ်က လက်ပိုက်ကြည့်နေမှာ မဟုတ်ဘူး။ ဒါပေမဲ့ တရုတ်ရဲ့ တုံ့ပြန်မှုဟာ အမေရိကန်ကို တိုက်ရိုက်ရင်ဆိုင်တာထက် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းမှာရှိတဲ့ သူ့ရဲ့ ဩဇာလွှမ်းမိုးနိုင်မှုကို ပိုမိုအသုံးချလာတာမျိုး ဖြစ်နိုင်တယ်။

ဥပမာအားဖြင့် တရုတ်ဟာ စစ်ကောင်စီနဲ့ ဆက်ဆံရေးကို ပိုမိုခိုင်မာအောင်လုပ်တာ၊ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းတွေအပေါ် သံတမန်ရေးနဲ့ စီးပွားရေးဖိအားပေးတာ၊ နယ်စပ်ကုန်သွယ်ရေးနဲ့ အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးကိစ္စတွေကို အသုံးချတာမျိုးတွေ လုပ်လာနိုင်တယ်။ တရုတ်အတွက် အဓိကက မြန်မာနိုင်ငံမှာ ဘယ်သူအုပ်ချုပ်နေသလဲဆိုတာထက် သူ့ရဲ့နယ်စပ်လုံခြုံရေး၊ စီးပွားရေးလမ်းကြောင်းနဲ့ မဟာဗျူဟာအကျိုးစီးပွားတွေကို ဘယ်သူက အာမခံပေးနိုင်သလဲဆိုတာ ဖြစ်နိုင်တယ်။

၄။ အမေရိကန်–တရုတ် ပြိုင်ဆိုင်မှုနှင့် ထိုင်ဝမ်အရေး

တစ်ဖက်မှာလည်း တရုတ်နဲ့ အမေရိကန်ကြား ကုန်သွယ်ရေးတင်းမာမှုတွေဟာ လုံးဝပြေလည်သွားတာ မဟုတ်သေးဘူး။ အမေရိကန်ရဲ့ ပြည်တွင်းနိုင်ငံရေးအပြောင်းအလဲတွေဟာ တရုတ်နဲ့ ကုန်သွယ်ရေးဆွေးနွေးမှုတွေမှာလည်း သက်ရောက်မှုရှိနိုင်တယ်။ တရုတ်ဟာ အမေရိကန်နဲ့ လက်ရှိကုန်သွယ်ရေးဆက်ဆံမှုကို ထိန်းသိမ်းဖို့ ကြိုးစားနိုင်သလို အနာဂတ်မှာ အမေရိကန်ရဲ့ နိုင်ငံရေးအပြောင်းအလဲတွေကိုလည်း တွက်ချက်နေမှာဖြစ်တယ်။

ဒီနေရာမှာ ထိုင်ဝမ်အရေးကိုလည်း ထည့်စဉ်းစားဖို့ လိုတယ်။ တရုတ်နဲ့ အမေရိကန်ကြား အကြီးမားဆုံး မဟာဗျူဟာမြောက် တင်းမာမှုတွေထဲက တစ်ခုက ထိုင်ဝမ်အရေးပဲ။ တရုတ်က ထိုင်ဝမ်ကို ကိုယ့်နိုင်ငံပိုင်နက်အဖြစ် သတ်မှတ်ထားပြီး အမေရိကန်ကတော့ ထိုင်ဝမ်ရဲ့ ကာကွယ်ရေးစွမ်းရည်ကို ထောက်ပံ့နေတယ်။

၂၀၂၇ ခုနှစ်ကို တရုတ်စစ်တပ်ရဲ့ စစ်ရေးအသင့်ဖြစ်မှုဆိုင်ရာ ရည်မှန်းချက်တစ်ခုအဖြစ် မကြာခဏ ရည်ညွှန်းကြပေမဲ့ အဲဒါဟာ ၂၀၂၇ မှာ ထိုင်ဝမ်ကို မဖြစ်မနေကျူးကျော်မယ်ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်မဟုတ်ဘူး။ ဒါပေမဲ့ စစ်ရေးဖိအား၊ နည်းပညာပြိုင်ဆိုင်မှုနဲ့ သံတမန်ရေးတင်းမာမှုတွေကတော့ ဆက်ရှိနေဦးမှာပဲ။ (Stewart & Ali, 2026)

မြန်မာနိုင်ငံအတွက် ဒီအချက်က အရေးကြီးတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ အမေရိကန်နဲ့ တရုတ်ကြား ထိုင်ဝမ်အရေးလို ပိုမိုကြီးမားတဲ့ ပဋိပက္ခတစ်ခု ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ရင် မြန်မာနိုင်ငံအပေါ် နိုင်ငံတကာရဲ့ အာရုံစိုက်မှုနဲ့ အရင်းအမြစ်ခွဲဝေမှုတွေ ပြောင်းလဲသွားနိုင်လို့ပဲ။ အမေရိကန်အတွက် အရှေ့အာရှလုံခြုံရေးဟာ ပိုမိုဦးစားပေးရမယ့် ကိစ္စဖြစ်လာနိုင်သလို မြန်မာ့အရေးအပေါ် အာရုံစိုက်မှုလည်း လျော့နည်းသွားနိုင်တယ်။

၅။ ဥရောပ၊ NATO နှင့် ယူကရိန်း–ရုရှားစစ်ပွဲ

အဲဒီအခြေအနေတွေကြားမှာ ဥရောပနဲ့ NATO နိုင်ငံတွေရဲ့ အခြေအနေကိုလည်း သီးခြားကြည့်လို့မရဘူး။ ယူကရိန်း - ရုရှားစစ်ပွဲဟာ ဥရောပရဲ့ လုံခြုံရေး၊ စီးပွားရေးနဲ့ နိုင်ငံရေးအခင်းအကျင်းကို ပြောင်းလဲစေခဲ့တယ်။ စစ်ပွဲကြာရှည်လာတာနဲ့အမျှ

ကာကွယ်ရေးအသုံးစရိတ်တွေ တိုးလာမယ်၊ စွမ်းအင်လုံခြုံရေးအတွက် ဖိအားတွေရှိလာမယ်၊ ဒုက္ခသည်အရေးနဲ့ ပြည်တွင်းနိုင်ငံရေးကွဲပြားမှုတွေကလည်း ပိုမိုရှုပ်ထွေးလာနိုင်တယ်။

အထူးသဖြင့် အမေရိကန်နဲ့ ဥရောပကြားမှာ ယူကရိန်းအရေးကို ဘယ်လောက်အထိ ထောက်ပံ့သင့်သလဲ၊ ရုရှားနဲ့ ဘယ်လိုဆက်ဆံသင့်သလဲ၊ ဥရောပရဲ့ လုံခြုံရေးအတွက် အမေရိကန်အပေါ် ဘယ်လောက်အထိ မှီခိုသင့်သလဲဆိုတဲ့ မေးခွန်းတွေက ပိုပြီးအရေးပါလာတယ်။ ဒီအချက်တွေကြောင့် NATO အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံတွေကြား သဘောထားကွဲလွဲမှုတွေ ဖြစ်လာနိုင်ပေမဲ့ NATO ပြိုကွဲတော့မယ်လို့ တစ်ထစ်ချသုံးသပ်ဖို့တော့ စောလွန်းနေသေးတယ်။

ဥရောပဟာ စီးပွားရေးဖိအား၊ လူနေမှုစရိတ်၊ စွမ်းအင်လုံခြုံရေး၊ ရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်သူအရေးနဲ့ ပြည်တွင်းနိုင်ငံရေးကွဲပြားမှုတွေကို တစ်ပြိုင်နက်တည်း ရင်ဆိုင်နေရတယ်။ အထူးသဖြင့် ပြင်သစ်နိုင်ငံလို နိုင်ငံတွေမှာ ပြည်တွင်းဆန္ဒပြပွဲတွေ၊ အစိုးရအပေါ် မကျေနပ်မှုတွေနဲ့ နိုင်ငံရေးအင်အားစုတွေအကြား အားပြိုင်မှုတွေဟာ ဥရောပရဲ့ နိုင်ငံရေးတည်ငြိမ်မှုအပေါ် ဖိအားဖြစ်စေနိုင်တယ်။ (Duggal, 2026)

ဒီလိုဖြစ်စဉ်တွေဟာ ပြင်သစ်တစ်နိုင်ငံတည်းမှာ ဖြစ်နေတာမဟုတ်ဘူး။ ဥရောပနိုင်ငံအများအပြားမှာလည်း ကာကွယ်ရေးအသုံးစရိတ်တိုးမြှင့်ရေး၊ လူမှုဖူလုံရေးအသုံးစရိတ်၊ အခွန်နဲ့ စီးပွားရေးမူဝါဒတွေကြား ဘယ်အရာကို ဦးစားပေးရမလဲဆိုတဲ့ အငြင်းပွားမှုတွေ ရှိနေတယ်။

NATO အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံတွေရဲ့ အခြေအနေကိုလည်း ဒီနေရာမှာ ချိတ်ဆက်ကြည့်ဖို့ လိုတယ်။ ထရမ့်အစိုးရဟာ ဥရောပနိုင်ငံတွေကို ကိုယ့်နိုင်ငံရဲ့ ကာကွယ်ရေးအတွက် ပိုမိုတာဝန်ယူဖို့ ဖိအားပေးခဲ့တယ်။ NATO အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံတွေကလည်း ၂၀၃၅ ခုနှစ်အထိ GDP ရဲ့ ၅ ရာခိုင်နှုန်းအထိ ကာကွယ်ရေးနဲ့ ဆက်စပ်အသုံးစရိတ်တွေ မြှင့်တင်ဖို့ သဘောတူထားကြတယ်။ (North Atlantic Treaty Organization (2026), 2026) ဒါပေမဲ့ နိုင်ငံတိုင်းမှာ စီးပွားရေးအခြေအနေ မတူညီတဲ့အတွက် အဲဒီရည်မှန်းချက်ကို အကောင်အထည်ဖော်ဖို့ အခက်အခဲတွေ ရှိနေတယ်။

တစ်နည်းအားဖြင့် ဥရောပဟာ ရုရှားရဲ့ စစ်ရေးအန္တရာယ်ကို ရင်ဆိုင်ဖို့ ကာကွယ်ရေးစွမ်းရည် မြှင့်တင်နေရသလို တစ်ချိန်တည်းမှာပဲ ပြည်သူတွေရဲ့ လူမှုစီးပွားဘဝကိုလည်း ထိန်းသိမ်းရမယ့် အခြေအနေဖြစ်နေတယ်။ ကာကွယ်ရေးအသုံးစရိတ် ပိုများလာရင် ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေးနဲ့ လူမှုဖူလုံရေးအတွက် အသုံးစရိတ်တွေကို ဘယ်လိုထိန်းညှိမလဲဆိုတဲ့ မေးခွန်းတွေ ပေါ်လာနိုင်တယ်။

ယူကရိန်း–ရုရှားစစ်ပွဲနဲ့ပတ်သက်ပြီးလည်း ငြိမ်းချမ်းရေးဆွေးနွေးမှုတွေ ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်ခြေရှိပေမဲ့ အဲဒီဆွေးနွေးမှုတွေမှာ နယ်မြေပိုင်ဆိုင်မှု၊ NATO အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ရေးနဲ့ စစ်ပွဲပြီးဆုံးပြီးနောက် ယူကရိန်းအတွက် လုံခြုံရေးအာမခံချက်ပေးရေးတို့ဟာ အဓိကအငြင်းပွားစရာတွေ ဖြစ်နေတယ်။ (North Atlantic Treaty Organization, 2025)

ဒီနေရာမှာ ဥရောပအတွက် အခက်အခဲတစ်ခုက အမေရိကန်ရဲ့ အခန်းကဏ္ဍပဲ။ အမေရိကန်ဟာ ယူကရိန်းအရေးမှာ အရေးပါတဲ့ လက်နက်နဲ့ သံတမန်ရေးအင်အားတစ်ခုဖြစ်နေသလို ဥရောပရဲ့ NATO လုံခြုံရေးစနစ်မှာလည်း အဓိကအခန်းကဏ္ဍက ပါဝင်နေတယ်။ ဒါပေမဲ့ ထရမ့်အစိုးရရဲ့

မူဝါဒအပြောင်းအလဲတွေကြောင့် ဥရောပနိုင်ငံတွေဟာ အမေရိကန်အပေါ် ဘယ်လောက်အထိ မှီခိုသင့်သလဲဆိုတာကို ပြန်လည်စဉ်းစားလာကြတယ်။

တကယ်တော့ ဥရောပနိုင်ငံတွေဟာ NATO ကို မဖျက်သိမ်းချင်ကြသလို အမေရိကန်နဲ့ ဆက်ဆံရေးကိုလည်း မဖြတ်တောက်ချင်ကြဘူး။ ဒါပေမဲ့ ကိုယ့်လုံခြုံရေးကို ကိုယ်တိုင်ပိုမိုတာဝန်ယူနိုင်ဖို့ ကြိုးစားလာကြတယ်။ ယူကရိန်းစစ်ပွဲကလည်း ခေတ်သစ်စစ်ပွဲတွေမှာ Drone၊ Electronic Warfare၊ Missile Defence နဲ့ နည်းပညာဆိုင်ရာ ထုတ်လုပ်နိုင်စွမ်းတွေ ဘယ်လောက်အရေးကြီးလာသလဲဆိုတာကို ပြသနေတယ်။

၆။ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံရေး၏ ပြောင်းလဲလာသော အင်အားချိန်ခွင်လျှာ

ဒီအခြေအနေတွေအားလုံးကို ခြုံကြည့်လိုက်ရင် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံရေးဟာ အရင်ကလို အမေရိကန်ဦးဆောင်တဲ့ တစ်ဖက်နဲ့ ရုရှား၊ တရုတ်တို့ ပါဝင်တဲ့ တစ်ဖက်ဆိုပြီး ရိုးရှင်းစွာ ခွဲခြားလို့မရတော့ဘူး။ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံချင်းစီဟာ စီးပွားရေးအရ တစ်နိုင်ငံနဲ့တစ်နိုင်ငံ မှီခိုနေရသလို လုံခြုံရေးအရလည်း မတူညီတဲ့ မဟာမိတ်ဆက်ဆံရေးတွေကို ထိန်းသိမ်းနေရတယ်။

အမေရိကန်က တရုတ်နဲ့ ပြိုင်ဆိုင်နေပေမဲ့ ကုန်သွယ်ရေးအရ အပြည့်အဝဖြတ်တောက်လို့မရဘူး။ ဥရောပက ရုရှားကို လုံခြုံရေးအန္တရာယ်အဖြစ် မြင်နေပေမဲ့ စစ်ပွဲအဆုံးသတ်ရေးအတွက် ဆွေးနွေးမှုတွေကိုလည်း လိုအပ်နေတယ်။ တရုတ်က အမေရိကန်နဲ့ ပြိုင်ဆိုင်နေပေမဲ့ အမေရိကန်ဈေးကွက်နဲ့ နိုင်ငံတကာကုန်သွယ်ရေးစနစ်ကိုလည်း လုံးဝလျစ်လျူရှုလို့မရဘူး။

ဒါကြောင့် နိုင်ငံတကာနိုင်ငံရေးမှာ မိတ်ဆွေ၊ ရန်သူဆိုတဲ့ သတ်မှတ်ချက်တွေဟာ အမြဲတမ်းတည်မြဲနေတဲ့ အရာတွေမဟုတ်ဘူး။ ဒီနေ့ အကျိုးစီးပွားတူညီလို့ ပူးပေါင်းနေတဲ့ နိုင်ငံနှစ်နိုင်ငံဟာ မနက်ဖြန်မှာ အကျိုးစီးပွားမတူတော့ရင် ပြိုင်ဘက်တွေ ဖြစ်သွားနိုင်တယ်။

၇။ မြန်မာနိုင်ငံအတွက် ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသော အနာဂတ်အခြေအနေများ

အခု ဒီအခြေအနေတွေကြားမှာ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ အနာဂတ်ကို ပြန်ကြည့်ရအောင်။

တစ်ဖက်မှာလည်း တရုတ်က မြန်မာနိုင်ငံအပေါ် သူ့ရဲ့ မဟာဗျူဟာမြောက် အကျိုးစီးပွားတွေကို ထိန်းသိမ်းဖို့ ကြိုးစားနေမှာဖြစ်တယ်။ အမေရိကန်က ရှားပါးမြေသတ္တုနဲ့ စီးပွားရေးအကျိုးစီးပွားတွေကို ရယူဖို့ ကြိုးစားလာတဲ့အခါ တရုတ်ရဲ့ တုံ့ပြန်မှုဟာ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းက အာဏာရှိသူတွေနဲ့ လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းတွေအပေါ် ဆက်ဆံရေးကတစ်ဆင့် ပေါ်ထွက်လာနိုင်တယ်။

အဲဒီလို နိုင်ငံကြီးနှစ်နိုင်ငံရဲ့ အကျိုးစီးပွားတွေ ဆုံစည်းလာတဲ့အခါ မြန်မာနိုင်ငံဟာ သူတို့ရဲ့ မဟာဗျူဟာပြိုင်ဆိုင်မှုအတွက် အရေးပါတဲ့ နေရာတစ်ခုဖြစ်လာနိုင်တယ်။ ဒါဟာ မြန်မာနိုင်ငံအတွက် နိုင်ငံတကာအာရုံစိုက်မှုနဲ့ အခွင့်အရေးတွေ ရရှိစေနိုင်ပေမဲ့ တစ်ချိန်တည်းမှာပဲ သယံဇာတအရင်းအမြစ်တွေကို အလျင်အမြန်ထုတ်ယူသုံးစွဲခြင်း၊ ဒေသတွင်းပဋိပက္ခတွေ ပိုမိုရှုပ်ထွေးလာခြင်းနဲ့ ပြည်တွင်းနိုင်ငံရေးဆုံးဖြတ်ချက်တွေမှာ ပြင်ပနိုင်ငံတွေရဲ့ သြဇာလွှမ်းမိုးမှု ကြီးထွားလာခြင်းတို့ကိုလည်း ဖြစ်ပေါ်စေနိုင်တယ်။

ကျွန်မအနေနဲ့ ဖြစ်နိုင်ခြေရှိတဲ့ အခြေအနေတွေကို အကြမ်းဖျင်းအားဖြင့် သုံးမျိုးခွဲပြီး စဉ်းစားကြည့်ချင်တယ်။

ပထမအခြေအနေ ကတော့ အမေရိကန်ရဲ့ ဝင်ရောက်ပတ်သက်မှုဟာ မြန်မာပြည်သူတွေအတွက် အမှန်တကယ်အကျိုးရှိလာတဲ့ အခြေအနေဖြစ်တယ်။ နိုင်ငံတကာဖိအားတွေ တိုးလာခြင်း၊ လူသားချင်းစာနာမှုအကူအညီတွေ ပိုမိုရရှိလာခြင်း၊ စစ်ရေးပဋိပက္ခလျှော့ချရေးနဲ့ အားလုံးပါဝင်နိုင်တဲ့ နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးမှုတွေ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းတို့ကနေ အပြောင်းအလဲတွေ ဖြစ်လာနိုင်တယ်။

ဒုတိယအခြေအနေ ကတော့ အမေရိကန်နဲ့ တရုတ်တို့ဟာ မြန်မာနိုင်ငံအပေါ် ကိုယ့်အကျိုးစီးပွားကိုယ် ဦးစားပေးပြီး အပြိုင်အဆိုင် လွှမ်းမိုးဖို့ ကြိုးစားလာတဲ့ အခြေအနေဖြစ်တယ်။ ဒီလိုဖြစ်လာရင် မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ နိုင်ငံရေးအင်အားစုတွေဟာ နိုင်ငံကြီးတွေရဲ့ အကျိုးစီးပွားကြားမှာ ကိုယ့်ရဲ့ ရပ်တည်ချက်ကို ထိန်းသိမ်းဖို့ ပိုမိုခက်ခဲလာနိုင်တယ်။

တတိယအခြေအနေ ကတော့ အမေရိကန်နဲ့ တရုတ်တို့ဟာ သူတို့နှစ်နိုင်ငံကြားက ပိုအရေးကြီးတဲ့ ကိစ္စတွေကို ဦးစားပေးလာပြီး မြန်မာ့အရေးကို နောက်တန်းပို့ထားတဲ့ အခြေအနေဖြစ်တယ်။ ထိုင်ဝမ်အရေး၊ ကုန်သွယ်ရေးပြိုင်ဆိုင်မှုနဲ့ အရှေ့အာရှလုံခြုံရေးကိစ္စတွေ ပိုမိုအရေးပါလာခဲ့ရင် မြန်မာနိုင်ငံအတွက် နိုင်ငံတကာထောက်ပံ့မှုနဲ့ အာရုံစိုက်မှုတွေ လျော့နည်းသွားနိုင်တယ်။

ဒီအခြေအနေသုံးမျိုးစလုံးမှာ မြန်မာပြည်သူတွေအတွက် အရေးကြီးဆုံးက ကိုယ့်ရဲ့ နိုင်ငံရေးရည်မှန်းချက်နဲ့ ဆုံးဖြတ်ပိုင်ခွင့်ကို ထိန်းသိမ်းထားနိုင်ဖို့ပဲ။

ကျွန်မအမြင်အရ အမေရိကန်ရဲ့ ဝင်ရောက်ပတ်သက်မှုကြောင့် မြန်မာ့အရေးဟာ အလိုအလျောက် ကောင်းမွန်သွားမယ်လို့ မဆိုနိုင်သလို ပိုမိုဆိုးရွားသွားမယ်လို့လည်း တစ်ထစ်ချ မပြောနိုင်ဘူး။ အရေးကြီးတာက အဲဒီဝင်ရောက်ပတ်သက်မှုရဲ့ ရလဒ်ဟာ ဘယ်သူတွေအတွက် အကျိုးရှိလာမလဲဆိုတာပဲ။

အမေရိကန်ရဲ့ မူဝါဒဟာ မြန်မာပြည်သူတွေရဲ့ နိုင်ငံရေးဆန္ဒကို လေးစားခြင်း၊ အရပ်သားပြည်သူတွေကို ကာကွယ်ခြင်း၊ လူသားချင်းစာနာမှုအကူအညီတွေ တိုးမြှင့်ပေးခြင်းနဲ့ အားလုံးပါဝင်နိုင်တဲ့ နိုင်ငံရေးအဖြေတစ်ခုကို ဖော်ဆောင်ခြင်းတို့အပေါ် အခြေခံမယ်ဆိုရင် အပြုသဘောဆောင်တဲ့ အပြောင်းအလဲတွေ ဖြစ်လာနိုင်တယ်။ ဒါပေမဲ့ သဘာဝသယံဇာတနဲ့ ပထဝီနိုင်ငံရေးအသာစီးရရှိရေးကိုသာ ဦးစားပေးပြီး လက်ရှိအာဏာရှိသူတွေနဲ့

အပေးအယူလုပ်လာမယ်ဆိုရင်တော့ မြန်မာပြည်သူတွေရဲ့ ဒီမိုကရေစီမျှော်လင့်ချက်တွေဟာ နောက်ထပ်တစ်ကြိမ် နိုင်ငံကြီးတွေရဲ့ အကျိုးစီးပွားအောက်မှာ ရောက်ရှိသွားနိုင်တယ်။

၈။ နိဂုံး - ကြိုးတန်းပေါ်က မြန်မာနိုင်ငံ

နောက်ဆုံးပြောချင်တာကတော့ ကြိုးတန်းပေါ်မှာ ရပ်နေတဲ့လူတွေအတွက် အရေးကြီးဆုံးက ဘယ်ဘက်ကို ခုန်ချရမလဲဆိုတာထက် ကိုယ့်ခြေထောက်အောက်က ကြိုးတန်းကို ဘယ်လိုခိုင်မာအောင် ထိန်းထားမလဲဆိုတာပဲ။

မြန်မာနိုင်ငံအတွက်လည်း အဲဒီအချက်က အရေးကြီးဆုံးလို့ မြင်တယ်။ အမေရိကန်ကို အားကိုးရမယ်ဆိုပြီး ကိုယ့်နိုင်ငံရဲ့ အချုပ်အခြာအာဏာနဲ့ ကိုယ်ပိုင်ဆုံးဖြတ်နိုင်စွမ်းကို မစွန့်လွှတ်သင့်သလို တရုတ်ကို မဆန့်ကျင်ရဲလို့ဆိုပြီး ကိုယ့်နိုင်ငံရဲ့ အနာဂတ်ကိုလည်း သူ့ရဲ့ အကျိုးစီးပွားအောက်မှာ အပ်နှံထားလို့မရဘူး။

နိုင်ငံကြီးတွေက သူတို့ရဲ့ အကျိုးစီးပွားအတွက် သူတို့ရဲ့ မဟာဗျူဟာတွေကို ရေးဆွဲနေကြတယ်။ ကျွန်မတို့အနေနဲ့လည်း ကိုယ့်နိုင်ငံရဲ့ အနာဂတ်အတွက် ကိုယ်ပိုင်မဟာဗျူဟာ ရှိဖို့လိုတယ်။

ကျွန်မတို့အနေနဲ့ နိုင်ငံတကာနိုင်ငံရေးကို ကြည့်တဲ့အခါ အမေရိကန်ကို အကောင်းမြင်လွန်းတာမျိုး၊ တရုတ်ကို အဆိုးမြင်လွန်းတာမျိုး၊ ဥရောပကို အမြဲတမ်းစံပြနိုင်ငံရေးစနစ်တစ်ခုအဖြစ် သတ်မှတ်တာမျိုးတွေကို ရှောင်ရှားသင့်တယ်။ နိုင်ငံတိုင်းရဲ့ မူဝါဒတွေကို သူတို့ရဲ့ လက်တွေ့လုပ်ဆောင်ချက်တွေနဲ့ အကျိုးဆက်တွေအပေါ် အခြေခံပြီး သုံးသပ်သင့်တယ်။

နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံရဲ့ အချုပ်အခြာအာဏာဆိုတာ မြေပုံပေါ်က နယ်နိမိတ်မျဉ်းတွေသာ မဟုတ်ဘူး။ ကိုယ့်နိုင်ငံရဲ့ အနာဂတ်ကို ကိုယ်တိုင်ဆုံးဖြတ်နိုင်ခြင်း၊ ကိုယ့်သယံဇာတကို ကိုယ်တိုင်စီမံခန့်ခွဲနိုင်ခြင်းနဲ့ ကိုယ့်ပြည်သူတွေရဲ့ ဆန္ဒကို နိုင်ငံရေးဆုံးဖြတ်ချက်တွေအဖြစ် ဖော်ဆောင်နိုင်ခြင်းတို့လည်း ပါဝင်တယ်။

အဲဒီအရာတွေကို မထိန်းသိမ်းနိုင်ဘူးဆိုရင် နိုင်ငံကြီးတစ်နိုင်ငံရဲ့ အကူအညီရရှိခဲ့ရင်တောင် တကယ့်လွတ်လပ်မှုကို ရရှိခဲ့ပြီလို့ ပြောလို့ရမှာ မဟုတ်ဘူးလို့ မြင်ပါတယ်။

တကယ်တော့ ကြိုးတန်းအောက်မှာ ဖော့တုံးရှိမရှိ၊ ချောက်နက်ကြီးရှိမရှိဆိုတာထက် ပိုအရေးကြီးတာက အဲဒီကြိုးတန်းပေါ်မှာ ကိုယ်တိုင်ရပ်တည်နိုင်စွမ်း ရှိမရှိဆိုတဲ့အချက်ပဲ။ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံရဲ့ အနာဂတ်ကို နိုင်ငံကြီးတွေရဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်တွေအပေါ်မှာပဲ ပုံအပ်ထားလို့မရဘူး။ နောက်ဆုံးမှာ အဲဒီအနာဂတ်ကို တည်ဆောက်ရမှာက အဲဒီနိုင်ငံမှာ နေထိုင်ကြတဲ့ ပြည်သူတွေပဲ ဖြစ်တယ်။

ရေးသားသူ မိတ်ဆက်အကျဉ်း (Author Bio)

ရေးသားသူသည် နိုင်ငံရေးသိပ္ပံနှင့် အတွေးအခေါ်ပညာ (Philosophy) တို့ကို လေ့လာလိုက်စားပြီး နိုင်ငံတကာနှင့် မြန်မာ့နိုင်ငံရေး သုံးသပ်ချက်များကို ရေးသားနေသည့် လူငယ်ဆယ်ကျော်သက် Trans အမျိုးသမီး (Transgirl) တစ်ဦး ဖြစ်သည်။ သူမသည် ကျားမတန်းတူညီမျှရေး၊ ဂျန်ဒါတရားမျှတမှုနှင့် LGBTQ+ အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ စာပေများကို စဉ်ဆက်မပြတ် ရေးသားနေသည့်အပြင် လူ့အခွင့်အရေးနှင့် တန်းတူညီမျှရေးအတွက် တက်ကြွလှုပ်ရှားနေသူတစ်ဦးလည်း ဖြစ်သည်။

The author is a young trans girl who studies political science and philosophy, and writes analyses on international and Myanmar politics. She consistently produces literature focused on gender equality, gender justice, and LGBTQ+ rights, and is an active campaigner for equality.

Bibliography

Congressional Research Service. (2026, April 16). *China's 15th Five-Year Plan: S&T and economic priorities (IF13204).* Retrieved from EveryCRSReport: https://www.everycrsreport.com/files/2026-04-16_IF13204_9ecf8614ec94c5c41c3e880efa6b73edc0e9ac7b.pdf

Council on Foreign Relations. (2026, November 4). *Democrats win control of Congress. Here's how that could affect U.S. foreign policy.* Retrieved from Council on Foreign Relations: https://www.cfr.org/articles/democrats-win-control-of-congress-heres-how-that-could-affect-u-s-foreign-policy

Delivorias, A., & Kuljanic, N. (2026, October 9). *Understanding the 2026 United States midterm elections: Contested seats, voter concerns and possible changes in Congress.* Retrieved from European Parliamentary Research Service: https://eprs.europarl.europa.eu/EPRS_BRI%282026%29791533?locale=EN

Duggal, H. (2026, November 8). *Mapping how France's protest wave spread across Europe.* Retrieved from Al Jazeera: https://www.aljazeera.com/news/2026/11/8/mapping-how-frances-protest-wave-spread-across-europe

International Institute for Strategic Studies (2026). (2026, November 6). *The consequences of the US midterm elections.* Retrieved from https://www.iiss.org/online-analysis/online-analysis/2026/11/the-consequences-of-the-us-midterm-elections/

Jabkhiro, J., Vidalon, D., & Libert, L. (2026, November 5). *Largely peaceful marches take place across France as workers stage strike.* Retrieved from Reuters: https://www.reuters.com/world/europe/france-braces-fresh-protests-macron-seeks-prevent-repeat-october-unrest-2026-11-05/

Lewis, S. (2026, October 8). *US opens direct talks with Myanmar's generals, reversing years of isolation.* Retrieved from Reuters: https://www.reuters.com/world/asia-pacific/us-opens-direct-talks-with-myanmars-generals-reversing-years-isolation-2026-10-08/

North Atlantic Treaty Organization (2026). (2026, June 29). *Defence investment and NATO's 5% commitment.* Retrieved from North Atlantic Treaty Organization: https://www.nato.int/en/what-we-do/introduction-to-nato/defence-expenditures-and-natos-5-commitment

North Atlantic Treaty Organization. (2025, June 25). *The Hague Summit Declaration.* Retrieved from https://www.nato.int/en/about-us/official-texts-and-resources/official-texts/2025/06/25/the-hague-summit-declaration

Stewart, P., & Ali, I. (2026, October 1). *US sees Chinese invasion of Taiwan unlikely next year despite 2027 timeline, sources say.* Retrieved from Reuters: https://www.reuters.com/world/china/us-sees-chinese-invasion-taiwan-unlikely-next-year-despite-2027-timeline-sources-2026-10-01/

U.S. Mission to Burma. (2026, August). *Mission Strategy Framework.* Rangoon: U.S. Department of State.